

МІНІСТЕРСТВО
ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ

**АКТУАЛЬНІ АСПЕКТИ
КРИМІНАЛІСТИЧНОГО
ТА ПСИХОЛОГІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ПРАВООХОРОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ**

Матеріали
науково-практичної інтернет-конференції

(31 травня 2022 року)

ОДЕСА
2022

УДК 343.98:343.95
A43

*Статті друкуються в авторському варіанті.
Оргкомітет дозволив собі лише скорочення статей, які суттєво
перевищували пропоновані обсяги*

Актуальні аспекти криміналістичного та психологічного
A43 забезпечення правоохоронної діяльності в умовах воєнного
стану, м. Одеса, 31 травня 2022 р. Одеса: ОДУВС, 2022. 250 с.
УДК 343.98:343.95

*Чаплянко А. Є.,
курсант Одеського державного
університету внутрішніх справ*

*Науковий керівник:
Резніченко Г. С.,
доцент кафедри кримінального права та кримінології
Одеського державного університету внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук, доцент*

ПСИХОЛОГІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ПРАВОПОРУШНИКА, ЩО ВЧИНЯЄ ШАХРАЙСТВО

У статті 41 Конституції України зазначено, що кожен має право володіти, користуватися і розпоряджатися своєю власністю, результатами своєї інтелектуальної та творчої діяльності [1]. Охорона права власності забезпечується цивільно-правовими нормами та нормами інших галузей права, зокрема нормами конституційного, адміністративного, кримінального та сімейного права.

Кримінальним кодексом України передбачено ряд правопорушень, що посягають на власність, вони закріплені в Розділі VI. У своїй роботі мною розглядається таке кримінальне правопорушення, як “шахрайство”, відповідальність за яке закріплено у ст. 190 Кримінального кодексу України. Шахрайство – це заволодіння чужим майном або придбання права на чуже майно шляхом обману або зловживання довірою [2].

Необхідність вивчення психологічної характеристики шахрая спричинена тим, що врахування особливостей поведінки та манери особи, яка вчинила це кримінальне правопорушення сприяє результативній протидії шахрайству під час проведення як оперативно-розшукових, так і слідчих дій. Аналіз характеристики надає можливість правильно вирішувати проблеми щодо індивідуальної відповідальності та покарання, виявляти причини й умови вчинення цього кримінального правопорушення.

Залежно від різного бачення різні вчені виділяють наступні структури особи злочинця:

- Соціально-демографічні та кримінально-правові ознаки, моральні якості, психологічні особливості, фізичні характеристики;
- Соціально-типологічна, морально-психологічна характеристики;

- Соціологічні, правові та психологічні ознаки [3, с.114].

Розглядаючи особу, що вчиняє шахрайство, варто звернути увагу на психологічний портрет шахрая. Така особа має достатньо високий рівень професіоналізму дій, наявністю певних навичок та звичок. Важливе значення мають також комунікативні риси правопорушника, його уміння встановлювати психологічний контакт з жертвою, входити в довіру особи [4, с.9]. Такі особи добре розуміються в економічних та юридичних питаннях, мають досить високий розумовий рівень.

Особи, що вчиняють таке кримінальне правопорушення, вміють привернути до себе увагу і швидко реагувати на ті чи інші обставини, мають досить високий рівень обізнаності.

Варто зазначити, що суб'єктом цього правопорушення може бути як чоловік, так і жінка. Тому важливо підкреслити психологічну відмінність шахраїв-чоловіків від шахраїв-жінок. Загальною відмінністю є природня більш хитка емоційна стійкість жінок та їх залежність від тих чи інших ситуацій, більш бурхлива реакція на події, що відбуваються навколо, відчуття вини.

Отже, наведені вище психологічні особливості шахрая надають можливість скорегувати заходи, які спрямовані на профілактику даного правопорушення, що дають можливість здійснювати превентивний вплив на осіб, які схильні до вчинення шахрайства, а також підготувати нові заходи, що будуються на психологічній характеристиці осіб, які їх вчиняють.

СПИСОК БІБЛІОГРАФІЧНИХ ПОСИЛАНЬ:

1. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80> (дата звернення 28.05.2022)
2. Кримінальний кодекс України: Закон України від 5 квітня 2001 року № 2341-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14> (дата звернення 28.05.2022)
3. Запорожець Р. А. Характеристика особи злочинця, який учиняє шахрайство у сфері іпотечного кредитування. *Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ*. 2017. № 1. С. 111–120.
4. Мусієнко О. Л. Теоретичні засади розслідування шахрайства в сучасних умовах автореф. дис. на здобуття наук. ступеня к.ю.н.: 12.00.09. Харків, 2007. 21 с.

Мірошніченко В. І.	
ПРИНЦИПИ ВИЗНАЧЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ПРИДАТНОСТІ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ.....	179
Паливода О. О.	
ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ІНФОРМАЦІЙНОГО ПРОТИСТОЯННЯ В УМОВАХ ВІЙСЬКОВОЇ АГРЕСІЇ	181
Пасько О. М.	
ДОСЛІДЖЕННЯ МОТИВАЦІЙНОЇ ГОТОВНОСТІ ДО ДІЯЛЬНОСТІ СЛІДЧОГО В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	184
Проценко О. О., Уткіна К. С.	
ПРОБЛЕМАТИКА ПРОФЕСІЙНОЇ ДЕФОРМАЦІЇ ПРАЦІВНИКІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ	188
Прудка Л. М.	
ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПОЛІЦЕЙСЬКОГО В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	191
Пряхіна Н. О., Жидецький Ю. Ц.	
МЕТАФОРИЧНІ АСОЦІАТИВНІ КАРТИ ЯК ІНСТРУМЕНТ СТАБІЛІЗАЦІЇ НЕГАТИВНОГО ЕМОЦІЙНОГО СТАНУ	195
Решітко А. В.	
ПСИХОЛОГІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ОСОБИ, ЯКА ВЧИНЯЄ ТЕРОРИСТИЧНИЙ АКТ	197
Спаська Н. М.	
ПСИХОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	199
Теренчик Е. Ю.	
ПСИХОЛОГІЧНА ПІДГОТОВКА ПРАЦІВНИКІВ СЛІДЧИХ ПІДРОЗДІЛІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	202
Цалко В. П.	
ПСИХОЛОГІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ПРАВОПОРУШНИКА, ЩО ВЧИНЯЄ ДОМАШНЄ НАСИЛЬСТВО	205
Цільмак О. М.	
АЛГОРИТМ РЕАЛІЗАЦІЇ МЕТОДУ РЕНЕ ДЕКАРТА «КВАДРАТ» У ПРОЦЕСІ ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ	207
Чаплянко А. Є.	
ПСИХОЛОГІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ПРАВОПОРУШНИКА, ЩО ВЧИНЯЄ ШАХРАЙСТВО.....	210